

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยในรูปของตารางประกอบการบรรยายโดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา (ตารางที่ 1)
- ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตัวหลังคลอด ของมารดาภายหลังการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง (ตารางที่ 2)
- ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ และเจตคติ ของมารดาเรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอดที่ได้รับจากการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลองและการสอนตามปกติ ก่อนและหลังการสอนโดยใช้ค่า t (t-test) (ตารางที่ 3-4)
- ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ และเจตคติ เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอดของมารดาก่อนการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลองกับการสอนตามปกติ โดยใช้ค่า t (t-test) (ตารางที่ 5)
- ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตัวของมารดาเรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอดหลังการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลองกับการสอนตามปกติ โดยใช้ค่า t (t-test) (ตารางที่ 6-7)
- ตอนที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตัวหลังคลอดของมารดาหลังการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง จำแนกตามระดับอายุ และระดับการศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ตารางที่ 8-11)

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนออักษรย่อ ทางสถิติมาใช้นี้

X หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ย ก่อนการทดลอง

Y หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง

S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t หมายถึง ค่าทดสอบความแตกต่างของข้อมูล

MS หมายถึง ค่าเฉลี่ยของความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of square)

SS หมายถึง ผลบวกของความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Square)

F หมายถึง อัตราส่วนความแปรปรวนของ ฟิสเชอร์

(Fisher's Variance Ratio)

df หมายถึง ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)

P หมายถึง ระดับความมีนัยสำคัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา

สถานภาพของมารดา	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		รวมทั้งสิ้น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ						
ต่ำกว่า 20 ปี	11	36.60	11	36.60	22	36.60
ระหว่าง 20-35 ปี	19	63.40	19	63.40	38	63.40
ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	16	53.30	16	53.30	32	53.30
มัธยมศึกษา	10	33.30	10	33.30	20	33.30
อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา	4	13.40	4	13.40	8	13.40

จากตารางที่ 1 แสดงว่ามารดาที่ได้รับการสอนเรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ส่วนมากมีอายุระหว่าง 20-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.40 และอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.60 ส่วนมารดาที่จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่าส่วนมากได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.30 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.30 และน้อยที่สุดคือ ระดับอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.40

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ
ตัวของมารดา ภายหลัง การสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ
ปฏิบัติตัว เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอดของมารดาภายหลังการสอนโดยวิธี
บรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง

ผลการสอนด้าน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับ
ความรู้	25	20.40	1.99	ดี
เจตคติ	75	66.13	4.26	ดี
การปฏิบัติตัว	46	40.90	1.88	ดี

จากตารางที่ 2 แสดงว่ามารดาที่ได้รับการสอน เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด
โดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง มีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตัว โดยส่วนรวมหลัง
การสอน อยู่ในระดับดีทั้ง 3 ด้านมีค่าคะแนนเฉลี่ย 20.40 จากคะแนนเต็ม 25.00 ค่าคะแนน
เฉลี่ย 66.13 จากคะแนนเต็ม 75.00 และค่าคะแนนเฉลี่ย 40.90 จากคะแนนเต็ม 46.00
ตามลำดับ (ตามเกณฑ์ตัดสินหน้า 41-44)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ และ เจตคติของมารดา เรื่อง การปฏิบัติตัวหลังคลอด ก่อนและหลังการสอน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ และ เจตคติของมารดา เรื่องการปฏิบัติ ตัวหลังคลอด ก่อนและหลังการสอน โดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง

คะแนนการสอบด้าน	ก่อนสอน		หลังสอน		t
	X	S.D.	X	S.D.	
ความรู้	15.23	3.22	20.40	1.99	13.56**
เจตคติ	55.80	6.49	66.13	4.26	13.70**

** p < .01

จากตารางที่ 3 พบว่าก่อนและหลัง การสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง มารดามีความรู้และ เจตคติ เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า มารดาที่ได้รับ การสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง มี ความรู้และ เจตคติ เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด หลังการสอนสูงกว่า ก่อนการสอน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ และเจตคติ ของมารดาเรื่องการปฏิบัติ
ตัวหลังคลอด ก่อนและหลังการสอนตามปกติ

คะแนนการสอบด้าน	ก่อนสอน		หลังสอน		t
	X	S.D.	X	S.D.	
ความรู้	14.70	3.48	16.23	3.33	5.13**
เจตคติ	54.80	6.39	57.70	6.71	5.44**

** p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ก่อนและหลังการสอนตามปกติ มารดามีความรู้และเจตคติเรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า มารดาที่ได้รับการสอนตามปกติ มีความรู้และเจตคติ เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด หลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย คะแนนความรู้ และเจตคติ เรื่อง การปฏิบัติตัวหลังคลอด ก่อนการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง กับการสอนตามปกติ

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ และเจตคติ เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด ก่อนการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง กับการสอนตามปกติ

ผลการสอนด้าน	วิธีบรรยายร่วมกับ สถานการณ์จำลอง		การสอนตามปกติ		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	ความรู้	15.23	3.22	14.70	
เจตคติ	55.80	6.49	54.80	6.39	0.59

จากตารางที่ 5 พบว่ามารดาที่ได้รับ การสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง และการสอนตามปกติ มีความรู้ และเจตคติเรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด ก่อนการสอน ไม่แตกต่างกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า ความรู้และเจตคติเรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอดของมารดา ก่อน การสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง และการสอนตามปกติ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เจตคติและการปฏิบัติตัวของมารดา เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด หลังการสอนโดยวิธีบรรยาย ร่วมกับสถานการณ์จำลอง กับการสอนตามปกติ

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตัวโดยรวมของมารดา เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด หลังการสอนโดยวิธีบรรยาย ร่วมกับสถานการณ์จำลองกับการสอนตามปกติ

ผลการสอนด้าน	วิธีบรรยายร่วมกับ		การสอนตามปกติ		t
	สถานการณ์จำลอง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ความรู้	20.40	1.99	16.23	3.33	5.77**
เจตคติ	66.13	4.26	57.70	6.71	5.71**
การปฏิบัติตัว	40.90	1.88	21.50	2.27	35.33**

** $p < .01$

จากตารางที่ 6 พบว่ามารดาที่ได้รับ การสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง และการสอนตามปกติ มีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตัว เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า มารดาที่ได้รับการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง มีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตัว เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด สูงกว่ามารดาที่ได้รับการสอนตามปกติ

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการปฏิบัติตัว หลังคลอด ของมารดาหลังการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลองกับการสอนตามปกติ จำนวนตามพฤติกรรมการปฏิบัติตัวแต่ละด้าน

พฤติกรรมการ ปฏิบัติตัวด้าน	วิธีบรรยายร่วมกับ สถานการณ์จำลอง		การสอนตามปกติ		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	การดูแลเต้านมและให้นมบุตร	9.40	0.84	5.40	
การอาบน้ำและ เช็ดสะดือบุตร	17.50	0.80	8.33	1.01	38.17**
การรักษาความสะอาดร่างกาย และแผลฝีเย็บ	6.80	0.40	4.36	0.70	16.14**
การบริหารร่างกาย	4.26	0.57	0.46	0.49	26.92**
การรับประทานอาหาร และการพักผ่อน	2.93	0.24	2.93	0.24	0.00

** $p < .01$

จากตารางที่ 7 พบว่ามารดาที่ได้รับ การสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง และการสอนตามปกติ มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตัวหลังคลอด ด้านการดูแลเต้านมและให้นมบุตร การอาบน้ำและ เช็ดสะดือบุตร การรักษาความสะอาดร่างกายและแผลฝีเย็บ และการบริหารร่างกาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 สำหรับการปฏิบัติตัวด้านการรับประทานอาหาร และการพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน

แสดงว่า มารดาที่ได้รับการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง และ การสอนตามปกติ มีคะแนนเฉลี่ยด้านการปฏิบัติตัวหลังคลอด การดูแลเต้านม และให้นมบุตร การอาบน้ำ และ เช็ดสะดือบุตร การรักษาความสะอาดร่างกายและแผลฝีเย็บ และการบริหารร่างกาย สูงกว่า มารดาที่ได้รับการสอนตามปกติ ส่วนคะแนนการปฏิบัติตัวด้านการรับประทานอาหาร และการพักผ่อนของมารดา ที่ได้รับการสอนทั้งสองวิธีเท่ากัน

ตอนที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ และเจตคติ เรื่องการปฏิบัติตัว หลังคลอด ของมารดาหลังการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง จำนวนตามระดับอายุ และการศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

ตารางที่ 8 วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนความรู้ เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด ของมารดาหลังการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง จำนวนตามระดับ อายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS'	MS'	F
ระหว่างกลุ่ม	1	0.45	0.45	0.276
ภายในกลุ่ม	27	44.34	1.64	
รวมทั้งหมด	28	44.80		

จากตารางที่ 8 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม พบว่า ความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอดของมารดาที่มีระดับอายุต่ำกว่า 20 ปี และมารดาที่มีอายุ ระหว่าง 20-35 ปี ไม่แตกต่างกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่า ความรู้ของมารดาเรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด ที่มีระดับอายุแตกต่างกัน ภายหลัง การสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนน เจตคติ เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด
ของมารดาหลังการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลองจำแนกตาม อายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS'	MS'	F
ระหว่างกลุ่ม	1	12.13	12.13	1.632
ภายในกลุ่ม	27	200.21	7.41	
รวมทั้งหมด	28	212.34		

จากตารางที่ 9 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมพบว่า เจตคติ เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอดของมารดาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และมารดาที่มีอายุ ระหว่าง 20-35 ปี ไม่แตกต่างกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

แสดงว่า เจตคติของมารดา เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด ที่มีระดับอายุแตกต่างกัน ภายหลังการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนน ความรู้ เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด
ของมารดาหลังการสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS'	MS'	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.66	0.83	0.499
ภายในกลุ่ม	26	43.14	1.66	
รวมทั้งหมด	28	44.80		

จากตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมพบว่า ความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอดของมารดาที่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ไม่แตกต่างกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

แสดงว่า ความรู้ของมารดา เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ภายหลังจากสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนเจตคติ เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด
ของมารดาหลังการสอนโดยวิธีบรรยาย ร่วมกับสถานการณ์จำลอง จำแนก
ตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS'	MS'	F
ระหว่างกลุ่ม	2	27.04	13.52	1.99
ภายในกลุ่ม	26	176.32	6.78	
รวมทั้งหมด	28	203.35		

จากตารางที่ 11 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมพบว่า เจตคติ เรื่อง การ
ปฏิบัติตัวหลังคลอด ของมารดาที่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อุดมศึกษา ไม่
แตกต่างกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่า เจตคติของมารดา เรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด ที่มีระดับการศึกษาต่าง
กัน ภายหลังจาก การสอนโดยวิธีบรรยายร่วมกับสถานการณ์จำลอง ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย